

Φιλότ.) Πελοπν. (Λακων.): 'Απόγυρα 'ναι 'τοῦ ποῦ κάθεσαι καὶ δὲ σὲ θωρεῖ κἀνείς 'Απύρανθ. Πάμενε ἀπόγυρα νὰ μὴ μᾶς δῇ καὶ κἀνείς Φιλότ. Οἱ ἐλαίές μας εἶναι ἀπόγυρα Λακων.

ἀπογυρεύω ΓΒλαχογιάνν. Τὰ παληκάρ. 46 — Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. γυρεύω.

'Αναζητῶ ἐνθ' ἀν.: 'Η γριῶ ἀπογύρευε τὸ τρυφερό της ταίρι. Συνών. ἀναγορεύω 4, ἀναγυρεύω 1, ἀναγυρίζω Β15.

ἀπογύρι τό, Ζάκ. Κεφαλλ. — ΑΛασκαράτ. Στιχουργ. 36 — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Βλαστ. ἀπογύρ' Στερελλ. (Μεσολόγγ.) ἀπογιούρι Πελοπν. 'πογύριν Κύπρ. 'ποῦριν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀπόγυρος.

1) Πορεία, δρόμος γινόμενος στροφάδην, κυκλοτερῶς καὶ οὐχὶ κατ' εὐθείαν γραμμὴν, λοξοδρομία Κύπρ. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.: Νὰ πάμεν 'πὸ τὸ συντόμιν, γιατί 'ποῖδεῖ ἐν' 'ποῦριν Κύπρ. || Παροιμ.

Τὸ πογύριν ἔδει μίλιν, | τὸ συντόμιν ἔδει δκγὸ

(ὁ διὰ πλαγίων καὶ ἡπίων μέσων ἐνεργῶν ἐπιτυγχάνει ἀσφαλέστερον καὶ συντομώτερον τοῦ σκοποῦ του) Κύπρ. Συνών. ἀναγυρίδα 1, ἀνάγυρος (Ι) 1, ἀπογυρίδα 1, ἀπογύρισμα 1, ἀπόγυρος 1. Πβ. ἀναγυρία. β) Μεταφ. περιστροφή, ἐλιγμός, ἐπὶ λόγου Κεφαλλ. Κύπρ. — Λεξ. Βλαστ.: Τοῦ τὸ εἶπα μὲ τὸ 'ποῦριν! Κύπρ. Πές το ξάστερα, ἐγὼ δὲ βορῶ νὰ καταλάβω αὐτὰ τ' ἀπογύρια! Κεφαλλ. 'Αφῆσε τ' ἀπογύρια! Λεξ. Βλαστ. Συνών. ἀπογυρίδα 1, ἀπογύρισμα 1 β. 2) Μέρος ἀπόκεντρον Πελοπν. Συνών. ἀπόγυρος 2. 3) Ἄνεμος πνέων οὐχὶ διαρκῶς ἐξ ἑνὸς σημείου, ἀλλ' ἐκ διαφόρων διευθύνσεων Ζάκ.

4) Περίοδος, γῦρος Κεφαλλ. — ΑΛασκαράτ. ἐνθ' ἀν.: Ποίημ.

'Εκάνανε οἱ γυναῖκες τ' ἀπογύρι

συντροφίες συντροφίες 'ς τὴ χώρα ἀντάμι

ΑΛασκαράτ. ἐνθ' ἀν. Συνών. ἀπογυρίδα 2, βόλτα, γῦρος. 5) Μακρὰ περίοδος, ἀχανὴς ἔκτασις Κύπρ.: Ἄσμ.

Τόσον 'πογύριν θάλασσα πότε νὰ τὴν-ε-φράξω;

6) Τὸ περιλάκκωμα τῆς ἀμπέλου Κύπρ.: Πάμεν 'ς τὸ 'ποῦριν. Συνών. ἀπόγυρος 4. 7) Περιφραγμα ἐκ καλάμων ἐν τοῖς ἰχθυοτροφείοις πρὸς ἀπόκλεισιν καὶ ἀλειάν ἰχθύων Στερελλ. (Μεσολόγγ.)

ἀπογυρίδα ἡ, Λεξ. Δημητρ. ἀπογυρία Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀπογύρι.

1) Ἀπογύρι 1 β Λεξ. Δημητρ.: Ἄσμ.

Μ' ἀπογυρίες καὶ ξεπλανέματα | καὶ μὲ λογιῶνε ψέματα σὲ χώρισαν 'πὸ μένα.

2) Περιφορὰ εἰκόνης κατὰ τὴν λιτανεῖαν Κύθηρ.: Θὰ κάμωμε ἀπογυρία τὴν εἰκόνα.

ἀπογυρίδα ἡ, Ἀμοργ. Ἄνδρ. Θήρ. Κρήτ. Κύθν. Πάρ. Τήν. κ. ἀ. ἀπογυρ' δὲ Πάρ. (Λεῦκ.) ἀπογυρία Κάρπ. ἀποῦριδα Θήρ. Ἰκαρ. Κάρπ. ἀποῦρδὲ Πάρ. (Λεῦκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀπόγυρος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδα.

1) Ἀπογύρι 1, ὁ ἰδ., Ἀμοργ. Ἄνδρ. Κρήτ. Κύθν. Πάρ. (Λεῦκ. κ. ἀ.) Τήν. κ. ἀ.: Πάμε ἀπὸ τὸ δοταμὸ γιὰ νὰ μὴ γάνωμε ἀπογυρίδα Ἄνδρ. Ἐκαμα ἀπογυρίδα καὶ γι' αὐτὸ ἄργησα Ἀμοργ. Κάνω ἀπογυρ' δὲ Πάρ. (Λεῦκ.) || Ἄσμ.

'Εμάθα δὸ πῶς σ' ἀγαπῶ κ' ἐστέσα δὴ βαῖδα, μὰ 'γὼ 'μουνε μαργιόλικο κ' ἔκαμ' ἀπογυρίδα

Κρήτ. β) Καμπὴ δρόμου Ἰκαρ. Πβ. ἀπογύρισμα 2.

2) Ἀπογύρι 4, ὁ ἰδ., Θήρ. Κάρπ. κ. ἀ.: Κάνε μὴν ἀπογυρίδα κ' ἔλα Θήρ. || Ἄσμ.

Μπαίνει 'ς τὸ φόρο, πορπατεῖ καὶ κρουφοκαμαρώνει

καὶ κἀν' ἀποδιαστική καὶ κἀν' ἀποῦρία

Κάρπ. 3) Περίμετρος, περιφέρεια Θήρ. Συνών. ἀπόγυρος 3.

ἀπογυρίδι τό, Κάρπ. Κύθηρ. Σίκιν. κ. ἀ. ἀποῦριδι Θήρ. Κάρπ. Σίκιν. ἀποερίδι Θήρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀπογυρίζω, παρ' ὁ καὶ ἀποερίζω, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδι.

1) Συνήθως ἐν τῷ πληθ., τὰ κατὰ τὸ κυκλοτερὲς κοσκίνισμα τῶν γεννημάτων ἐπιπολάζοντα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἀκάθαρτα στοιχεῖα, σκύβαλα Θήρ. Κάρπ. κ. ἀ.: Ρίξε 'ς τοῖς ποῦλ-λες τ' ἀποῦριδα Κάρπ. Ἐρριξα τ' ἀποῦριδι 'ς τοῖς κόττες Θήρ. Συνών. ἀποκοσκινίδι, ἀποδερμωνίδι, κοσκινίδι. 2) Τὸ μετὰ τὸ κοσκίνισμα τῶν γεννημάτων ἐναπομένον ἐν τῷ κοσκίνῳ καθαρὸν γέννημα Κύθηρ. Σίκιν. 3) Τὸ περιτείχισμα ἀγροῦ ἢ ἀμπέλου Σίκιν.

ἀπογυρίζω σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἀπογυρίζ-ζω Χίος ἀπογυρίνιζω Σίκιν. ἀπογυρίζω Σκῦρ. ἀπογυρίζου σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ. ἀποῦρίζω Θήρ. Ἰκαρ. Κάρπ. Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σίκιν. κ. ἀ. ἀποῦρίτζω Κάρπ. ἀποερίζω Θήρ. 'πογυρίζω Κύπρ. Κῶς Ρόδ. Τήλ. 'πογυρίνιζω Σίκιν. 'ποῦρίζω Ἰκαρ. Κάρπ. Κίμωλ. Κύθν. Κύπρ. κ. ἀ. ποῦρίτζω Κάρπ. 'πεγυρίζω Θράκ. (Σαρεκκλ.) 'πεῦρίζω Θράκ. (Σαρεκκλ.) 'πιγυρίζου Ἰμβρ.

Τὸ μεσν. ἀπογυρίζω. Πβ. Περί δυστυχ. καὶ εὐτυχ. στ. 274 (ἐκδ. SLambros σ. 300) «ἀπογυρίζει τὸν τροχόν, βλέπει τὸν τριγυρίαν». Ὁ τύπ. ἀποερίζω κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀπογέρνω.

Α) Ἀμτβ. 1) Κάμνω ἀπόγυρον, πορεύομαι στροφάδην, κυκλοτερῶς καὶ οὐχὶ κατ' εὐθείαν γραμμὴν, παρεκκλίνω, παρακάμπω σύνθηθ.: Ποτὲ δὲν ἔρχεται δρίττα, πάδα ἀπογυρίζει ἀπὸ τὲς ἀπανάστρατες Κεφαλλ. Ἐποῦρισε γὰ νὰ πάη 'ς τῆς ἀγαπητιδῆς του γιὰ νὰ μὲν τὸν δοῦν Κύπρ. Γιὰ 'πιγύρ'σι, διέ, τί γίνιτι πίσου ἀπ' δὸν δοῖχου μας Ἰμβρ. || Παροιμ. Ἄν ἔξερα τὴν πέτραν ποῦ 'θεν νὰ κουτσουβλήσω, ἐποῦριξα 'πὸ 'ναν μίλιν (ἐπὶ τῶν ἀπροόπτων κακῶν) Κύπρ. Γυρίζει 'πογυρίζει τ' ἄλεσμα, 'ς τὸν μύλον του πααίνει (ἐπὶ τοῦ μὴ δυναμένου νὰ πρᾶξῃ ἄλλως, παρὰ νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν μοιραίαν ὁδὸν) Κῶς || Ἄσμ.

Εἶπουν νὰ μὲν πάω 'σ-σω της, εἶπουν νὰ μὲν πατήσω,

τὸ' ἐμέναν στράτα μού ἐνι, πόθ-θεν νὰ 'ποῦρίσω;

Κύπρ. Συνών. ἀναγυρίζω Α3. Καὶ μετβ. παρεκκλίνων τῆς εὐθείας ὁδοῦ ἀπομακρύνω τινὰ ἀπὸ τινος Ρόδ.: Ἄσμ.

'Σ τῆς ποθητῆς μου τὸ στενὸ 'πουκεῖ 'ποῦρίσετέ με.

Συνών. ἀναγυρίζω Β4. 2) Κάμνω στροφὴν κατὰ τὸ ἔσχατον ὄριον τοῦ καλλιεργουμένου ἀγροῦ, ἐπὶ τοῦ ζευγηλάτου Κίμωλ.: Τώρα ἀπογυρίζει πίσω. Συνών. ἀπογέρνω Α5. 3) Κάμνω ἀντιστροφὴν, γυρίζω ἀντιστρόφως Πόντ. (Τραπ.): Ἐγύρτσα ὀλόερα 'ς σ' ὅσπιτι κ' ὕστερα ἐπεγύρτσα. 4) Ἐπιστρέφω, ἐπανερχομαι Θράκ. (Ἀδριανούπ. Σαρεκκλ. κ. ἀ.) Ἰκαρ. Κύπρ. Λέρ. κ. ἀ.: Πῆγε 'κεῖνος καὶ δὲν ἀπογύρ'σε ἀκόμη Σαρεκκλ. || Φρ. Ἐκεῖ ποῦ θὰ πᾶς, νὰ μὴν ἀπογυρίσῃς! (ἀρά) Θράκ. || Παροιμ. Ἡ ἀανιὰ 'ποῦ-ρισε καὶ τῆς ἀανοῦς ἐπόκατο (αἱ διαβολαὶ καὶ συκοφαντίαι, ἀφοῦ κάμουν τὸν γῦρον των, ἐπιστρέφουν πάντοτε εἰς τοὺς ἐκτοξεύοντας ταύτας. ἀανιὰ = ἀβανιὰ, συκοφαντία) Κάρπ.

|| Ἄσμ. Ἀπογύρισε τὸ γιόμα | κ' ἔλα νὰ μὲ βρῆς 'ς τὸ στρῶμα

